

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8592, fax: 06-1/882-8593

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.397/9/2018.

A tanács tagjai: Dr. Petró Szilvia közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bankóné Nagy Helga közbeszerzési biztos, Dr. Szathmári Réka közbeszerzési biztos

A kezdeményező: Közbeszerzési Hatóság elnöke
(Budapest, Riadó u. 5.)

A kezdeményező képviselője: Dr. Fabó László felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó, Dr. Cseh Tamás Attila kamarai jogtanácsos, Dr. Bakos Balázs felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

A beszerző: Érdi Tankerületi Központ
(Érd, Alispán u. 8/A.)

A beszerző képviselője: Dr. Berczi Norbert ügyvéd

A kérelmezett: Törökbálinti Sport és Üzemeltető Nonprofit Kft.
(Törökbálint, Óvoda u. 6.)

A kérelmezett képviselője: Ifj. Dr. Marton Kálmán ügyvéd
(Kaposvár, 48-as ifjúság u. 7.)

A beszerzés tárgya, értéke: Üzemeltetési szolgáltatási szerződés a Bálint Márton Általános Iskola és Középiskola 2045 Törökbálint, Óvoda u. 6. sz. alatti intézménye (Törökbálint 3181/A/2. hrsz.) szolgáltatási feladatainak ellátására, 32.155.092.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T – ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy a beszerző megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 4. § (1) és (2) bekezdését.

A Döntőbizottság a beszerzővel szemben a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésére tekintettel 1.000.000.-Ft, azaz egymillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy a beszerző és kérelmezett között a Bálint Márton Általános Iskola és Középiskola 2045 Törökbálint, Óvoda u. 6. sz. alatti intézménye szolgáltatási feladatainak ellátása tárgyában megkötött üzemeltetési szolgáltatási szerződés semmis.

A Döntőbizottság hivatalból megállapítja, hogy az üzemeltetési szolgáltatási szerződés esetében az eredeti állapot nem állítható helyre.

A Döntőbizottság az érvénytelenség jogkövetkezményeként a beszerzővel szemben további 1.000.000.-Ft, azaz egymillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja a beszerzőt, hogy a bírságok összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült egyéb költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. A beszerző, mint átvevő 2016. december 14. napján megállapodást kötött Törökbálint Város Önkormányzatával (a továbbiakban: Önkormányzat), mint átadóval az Önkormányzat által működtetett köznevelési intézmény(ek) állami működtetésbe vételével összefüggő, a feladatellátáshoz kapcsolódó vagyon, jogok és kötelezettségek átvételéről.

A megállapodás alapján az Önkormányzat 2017. január 1-jétől átadta a beszerző részére a nemzeti köznevelési törvényről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) alapján a beszerző fenntartásában lévő köznevelési intézmény(ek) Önkormányzat területén lévő ingatlanainak és ingóságainak működtetését.

A megállapodás IV. pontja rögzítette a működtetésre átadásra kerülő ingatlanok és ingóságok teljes körét, a feladatok és a vagyon ingyenes vagyonkezelésbe adásának személyi, tárgyi, dologi feltételeit.

A köznevelési feladatot ellátó ingatlan(ok) átadása
Működtetésre átadásra kerülő ingatlanok:

Sorszám	Ingatlan címe (irányítószám, település, cím)	Helyrajzi szám	Érintett köznevelési intézmény neve
1.	2045 Törökbálint, Köztársaság tér 8.	1498/17	Bálint Márton Általános Iskola és Középiskola tagintézménye
2.	2045 Törökbálint, Óvoda utca 6.	3181/A/2	Bálint Márton Általános Iskola és Középiskola
3.	2045 Törökbálint, Dózsa György utca 15.	456	Zimándy Ignác Általános Iskola

2. A megállapodás IV. 1. pontja alapján a beszerzőnek az Önkormányzat 100%-os tulajdonában álló kérelmezettel kellett szolgáltatási szerződést kötnie a megállapodás szerinti feladatok ellátása tárgyában.

A IV. 2. pontban a felek rögzítették, hogy a beszerző az alábbi szolgáltatásokra üzemeltetési szolgáltatási szerződést köt: gondnok, portaszolgálat, takarítás, udvar- és utcarendezés.

A VI. 3. pontban a beszerző kötelezettséget vállalt arra, hogy az Önkormányzattal legkésőbb 2016. december 15. napjáig a fenti szolgáltatások ellátására határozatlan időtartamú üzemeltetési szolgáltatási szerződést köt.

3. A beszerző, mint megbízó és a kérelmezett, mint megbízott 2017. február 9-én üzemeltetési szolgáltatási szerződést kötöttek a Bálint Márton Általános Iskola és Középiskola 2045 Törökbálint, Óvoda u. 6. szám alatti intézménye szolgáltatási feladatainak ellátására.

4. A felek a szerződés II.4. pontjában rögzítették, hogy a megbízott által nyújtott szolgáltatások – átvállalt közfeladat ellátások – az alábbiak:

- a) takarítási feladatok ellátása,
- b) a gázfűtési rendszer, a napkollektoros rendszer és a föld hő-szondás hőszivattyús rendszer üzemeltetése, napi karbantartása, felügyelete, a rendszerekre szóló kötelező karbantartási szerződések saját nevében való megkötése, a Vagyonkezelő részére történő továbbszámlázásáig a költségek megelőlegezése,
- c) víz-, gáz-, elektromos-, és csatornarendszer üzemeltetése, karbantartása, felügyelete, valamint a közüzemi szolgáltatókkal a saját nevében a szerződések megkötése, a Vagyonkezelő részére történő továbbszámlázásáig a költségek megelőlegezése,
- d) riasztó rendszer kezelése, üzemeltetése, karbantartása
- e) tűzjelző rendszer üzemeltetése, karbantartása
- f) tűzoltó készülékek beszerzése, elhelyezése, karbantartása
- g) kültéri térvilágítás üzemeltetése, karbantartása,
- h) az a)-h) pontokban fel nem sorolt, az épület üzemszerű működéséhez szükséges feladatok, karbantartások, javítások ellátása (Továbbiakban: általános üzemeltetés)

5. A szerződés IV. pontja szerint a beszerző a kérelmezett részére az üzemeltetésért ellenértéket fizet.

A IV.1.1. pont értelmében a szolgáltatás – közfeladat ellátás – ellenértékét havonta utólag a közösen elfogadott díj alapján fizeti meg a beszerző, mint vagyonkezelő kérelmezett számlája alapján 15 (tizenöt) napos fizetési határidővel.

6. A szerződés V.1. pontja alapján a szerződés az ingatlan átvételének napjával, 2017. január 1-jétől kezdődik és határozatlan időre jön létre. A felek a szerződéshez – többek között – csatolták a szolgáltatási díjakat tartalmazó 1. sz. mellékletet, a karbantartási munkák rendjéről szóló 4. sz. mellékletet, a takarítási feladatok rendét rögzítő 5. sz. mellékletet, a gépészeti üzemeltetési feladatokat tartalmazó 6. sz. mellékletet, valamint a portaszolgálat feladatairól szóló 7. sz. mellékletet.

7. A szerződés megkötését nem előzte meg közbeszerzési eljárás lefolytatása.

8. A beszerző a szerződés alapján elvégzett általános üzemeltetési szolgáltatásokért az alábbi kifizetéseket teljesítette a kérelmezett részére 2017-ben.

Számla és szállítólevél száma	kezte	Teljesítés időpontja	Számla kifizetésének időpontja	Kifizetett összeg nettó Ft-ban	
					Bálint Márton Ált.Isk.
					Óvoda u.
2017-106	2017.02.23	2017.03.10	2017.03.23	2 679 591	2017. január havi
2017-168	2017.03.07	2017.03.22	2017.03.23	2 679 591	2017. február havi
2017-249	2017.04.08	2017.04.21	2017.04.27	2 679 591	2017. március havi
2017-388	2017.05.15	2017.05.30	2017.06.07	2 679 591	2017. április havi
2017-460	2017.06.09	2017.06.24	2017.06.15	2 679 591	2017. május havi
2017-490	2017.07.05	2017.07.20	2017.07.18	2 679 591	2017. június havi
2017-558	2017.08.15	2017.08.30	2017.08.24	2 679 591	2017. július havi
2017-627	2017.09.12	2017.09.27	2017.09.20	2 679 591	2017. augusztus havi
2017-735	2017.10.13	2017.10.28	2017.10.25	2 679 591	2017. szeptember havi
2017-838	2017.11.15	2017.11.30	2017.11.29	2 679 591	2017. október havi
2017-949	2017.12.14	2017.12.29	2017.12.22	2 679 591	2017. november havi
2018-66	2018.01.15	2018.01.30	2018.01.30	2 679 591	2017. december havi
				32 155 092	

A hivatalbóli kezdeményezés

9. A kezdeményező 2018. november 26-án a Kbt. 153. § (1) bekezdés c) pontja alapján nyújtotta be a Döntőbizottság hivatalbóli eljárását kezdeményező iratát.

10. Indokolásában rámutatott, hogy a részére 2018. szeptember 25-én érkezett megkeresésben az Állami Számvevőszék valószínűsítette, hogy a beszerzőnek – mint a Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pontja szerinti ajánlatkérő szervezetnek – az üzemeltetési szolgáltatási szerződés megkötését megelőzően közbeszerzési eljárást kellett volna lefolytatnia, mert a Kbt. 17. § (3) bekezdés b) pontja szerint számítva a szerződés becsült értéke meghaladta az irányadó közbeszerzési értékhatárt. Ennek következtében feltételezhető, hogy a beszerző megsértette a Kbt. 4. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét azzal, hogy mellőzte a közbeszerzési eljárás lefolytatását.

Előadta, hogy a megkeresésben foglaltakra tekintettel a Kbt. 187. § (3) bekezdés alapján 2018. október 15-én nyilatkozattételre hívta fel a beszerzőt, aki 2018. október 19-én kelt nyilatkozatában előadta, hogy a szolgáltatási szerződés megkötését megelőzően nem folytatott le közbeszerzési eljárást.

11. A kezdeményező egy kezdeményezési elemet, a Kbt. 4. § (1) és (2) bekezdésének a megsértését jelölte meg a kezdeményezésben.

Előadta, hogy a beszerző, mint költségvetési szerv 2016. november 30. napján került megalapításra. A beszerző szervezeti és működési szabályzatának 2. § (1) bekezdése szerint a

beszerző az oktatásért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) irányítása, valamint a középírányítói hatáskört gyakorló Klebelsberg Központ alá tartozó központi költségvetési szerv, amely az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként részt vevő szervekről, valamint a Klebelsberg Központról szóló 134/2016. (VI. 10.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: 134/2016. Korm. rendelet) meghatározottak szerint a köznevelési intézmények tekintetében fenntartói feladatokat lát el. A beszerző közfeladata: részvétel az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként, ennek keretében az állami fenntartású köznevelési intézmények fenntartói jogainak és kötelezettségeinek gyakorlása az Nkt.-ben foglalt kivételekkel.

12. A kezdeményező álláspontja szerint a szerződés megkötését megelőzően a beszerzőnek, mint a Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pontja szerinti ajánlatkérőnek uniós rezsimben kellett volna közbeszerzési eljárást lefolytatnia, tekintve, hogy a szerződés becsült értéke a Kbt. 17. § (3) bekezdés b) pontja szerint számítva meghaladta a szolgáltatásmegrendelés esetén irányadó uniós közbeszerzési értékhatárt.

13. A kezdeményező Kbt. 17. § (3) bekezdés b) pontjára és a szolgáltatási szerződés releváns rendelkezéseire hivatkozással előadta, hogy számításai szerint a szerződés becsült értéke nettó 128.620.368.-Ft.

14. A kezdeményező a jogsértés megtörténtének időpontjával kapcsolatban rögzítette, hogy a rendelkezésére álló szerződés alapján nem lehet egyértelműen megállapítani a szerződéskötés időpontját, azonban a feltárt információkból arra lehet következtetni, hogy szerződés megkötésére 2016. december 15. és 2017. január 1. közötti időszakban került sor, így a feltételezett jogszabálysértés elkövetésének legkorábbi lehetséges időpontja 2016. december 15. napja.

A feltételezett jogsértésről való tudomásszerzés időpontjaként 2018. szeptember 25-ét, az Állami Számvevőszék részéről érkezett megkeresés kézhezvételének a napját jelölte meg.

15. Kérte a Döntőbizottságtól annak megállapítását, hogy a beszerző megsértette a Kbt. 4. § (1)-(2) bekezdését és indítványozta, hogy szabjon ki bírságot a Kbt. 165. § (6) bekezdésének e) pontjára tekintettel.

A beszerző nyilatkozatai

16. Hivatkozott arra, hogy az Óvoda utcai létesítmény tárgyában műszaki-technikai sajátosságok miatt a Kbt. 98. § (2) bekezdés c) pont szerinti hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás lefolytatásának lett volna helye, mert a kezdeményezéssel érintett szerződés szerinti feladatot csak a kérelmezett tudja ellátni. Nyilatkozott, hogy a vizsgált beszerzéseket saját költségvetési forrásból valósította meg.

17. Elismerte, hogy az üzemeltetési szolgáltatási szerződés keltezése nincs teljesen kitöltve. Az üzemeltetési szolgáltatási szerződés V. pontjára hivatkozva előadta, hogy a szerződés teljes körű aláírása 2017. február 9-én történt meg, ám a szerződés 2017. január 1. napjától hatályos, a beszerző úgy tekinti a maga részéről, hogy azokhoz kötve volt már 2016. december 31. napján.

18. Előadta, hogy az üzemeltetési szolgáltatási szerződés alapján 2017-ben ténylegesen átalánydíjként kifizetett összeg 32.155.092.-Ft, nyilatkozatához a csatolta az ennek igazolására szolgáló iratokat (valamennyi hónapra vonatkozóan külön-külön a teljesítési

igazolásokat azok mellékleteivel, azokhoz tartozó számlákat, átutalási bizonylatokat és munkaidő nyilvántartást).

19. Rögzítette, hogy a Magyar Államkincstárnál vezetett számlájáról utalta át a kérelmezett megillető összegeket, a forrás pedig a költségvetésből származott.

20. Előadta, hogy a kezdeményező részére 2018. október 19-én megtett nyilatkozatában foglaltakat fenntartja a jogorvoslati eljárásban is, tehát nem vitatja a kezdeményezésben foglaltakat, nem folytatott le közbeszerzési eljárást az üzemeltetési szolgáltatási szerződés megkötését megelőzően. Ennek oka az volt, hogy Törökbálint Város Önkormányzata és a beszerző között a feladatellátáshoz kapcsolódó vagyon, jogok és kötelezettségek átadás-átvételéről szóló (2016. december 14-én kelt) megállapodásban leírtaknak (a megállapodás IV. fejezetének a foglalkoztatottak átadás-átvételéről szóló részének 1-3. pontjai) megfelelően kellett eljárnia. Eszerint a beszerzőnek az átvett köznevelési intézmények üzemeltetési feladataira vonatkozóan, az Önkormányzat 100%-os tulajdonában lévő kft.-vel kellett kötelezően szolgáltatási szerződést kötni 2017. január 1-jével kezdődő hatállyal. Rögzítette, hogy az Állami Számvevőszék megállapításában szereplők alapján megkezdte az intézkedést a szerződések felmondásával és a közbeszerzési eljárás előkészítésével kapcsolatban.

21. A beszerző észrevételéhez mellékelte a kérelmezettnek címzett, 2018. november 28-án kelt nyilatkozatát, amely szerint a 2017. január 1. napi hatállyal kötött szerződést 2019. június 30. napjával felmondja és kezdeményezi közbeszerzési eljárás lefolytatását.

Mellékelte továbbá a vagyonkezelési, valamint a szolgáltatási szerződést és a közbeszerzési szabályzatát.

A kérelmezett észrevétele

22. A kérelmezett jogorvoslati eljárás során benyújtott észrevételében előadta, hogy közbeszerzési eljárás lefolytatására nem is lett volna lehetősége, ugyanis az Nkt. 99/H. § (1) bekezdése alapján a 2016. december 31-én települési önkormányzat által működtetett köznevelési intézmény köznevelési feladatainak ellátását szolgáló mindazon települési önkormányzati vagyon és vagyoni értékű jog leltár szerint 2017. január 1-jén a területileg illetékes tankerületi központ ingyenes vagyonkezelésébe került.

Rámutatott az Nkt. 99/H. § (3) bekezdésére, amely szerint az átadás-átvételt a működtető Önkormányzat és a Tankerületi Központ megállapodásának legkésőbb 2016. december 15-éig történő megkötésével kellett végrehajtani. A Nkt. fent hivatkozott szabálya a törvényi határidőben biztosította a lehetőséget az Érdi Tankerületi Központnak és Törökbálint Város Önkormányzatának arra, hogy megállapodással, azaz magánjogi szerződés keretében határozza meg az átadás-átvétel szabályrendszerét. A szerződést az átadásra 2016. december 15. napjáig meg kellett kötni (erre 14-én került sor), de az iskoláknak ténylegesen a téli szünet után már a Tankerület vagyonkezelése alatt működni kellett ezért azok üzemeltetési kérdéseit 2016. december 15. és 2017. január 1. napja között meg kellett oldani, ez idő alatt semmilyen közbeszerzési eljárás nem lett volna eredményesen lefolytatható akkor sem, ha a Kbt. 9. § (8) bekezdés a) pont szerinti kivétel nem vonatkozott volna a szerződésre.

23. Nyilatkozott továbbá, hogy álláspontja szerint az üzemeltetési szolgáltatási szerződés a Kbt. 9. § szerinti kivételi körbe tartozik. Indokolásként előadta, hogy „a Kbt. 9. § (8) bekezdés a) pontja azokat a szolgáltatás megrendeléseket kiveszi a közbeszerzés köteles eljárásokból,

amelyek meglévő építmény vagy egyéb ingatlan vétele, illetve az arra vonatkozó egyéb jog megszerzése tárgyú szerződésekhez kapcsolódnak.”

24. Abban az esetben, ha a Döntőbizottság a Kbt. szabályainak a megsértését állapítja meg kérte, hogy a Döntőbizottság vegye figyelembe azt, hogy az üzemeltetési szolgáltatási szerződés teljesítéséhez kiemelkedően fontos közérdek fűződik, ezért ne nyilvánítsa semmisnek.

Rámutatott, hogy kiemelkedő közérdek többek között a Bálint Márton Általános Iskola és Középiskola 2045 Törökbálint, Óvoda u. 6. sz. alatti intézménye (Törökbálint 3181/A/2. hrsz.) zavartalan működtetése, ugyanis itt egy olyan épületről beszélünk, amelyben helyet kapott a Bálint Márton Általános Iskola és Középiskola, valamint a Törökbálinti Sportközpont is. Az épület gépészeti, elektronikai, vagyónvédelmi rendszerei vagy egységes egészet képeznek, vagy azok irányítása, működtetése, karbantartása kizárólag a Sportközpont területéről végezhető.

A Sportközpont közművelődési intézmény, a már hivatkozott átadás-átvétel erre nem terjedt ki, annak vagyongazdálkodója a Törökbálinti Sport és Üzemeltető Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság. Az ingatlan jellege (minden épületrészt kiszolgáló gépészeti berendezések, részben közös használatú az udvar, sőt az iskola egyes épületrészei is) miatt nem kivitelezhető ennek az épületnek az üzemeltetése más épületüzemeltetővel. Az oktatási intézmény zavartalan működtetése, a köznevelési feladatok ellátása a több, mint ezer tanulóval rendelkező oktatási intézmény esetében kétségtelenül kiemelkedő közérdek. Ugyancsak kiemelkedő közérdek volt, hogy nagyszámú közalkalmazott átvételére nem került sor, mert az Önkormányzat így ezeket a foglalkoztatottakat nem adta át a Tankerületi Központ állományába.

25. Nyilatkozott, hogy a beszerző 2018. november 28-án a kezdeményezéssel érintett üzemeltetési szolgáltatási szerződést 2019. június 30. napjával felmondta.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

26. A Döntőbizottság – a 2018. január 1-jétől hatályos általános közigazgatási rendtartásról szóló 2018. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseire figyelemmel – rögzíti, hogy az Ákr. 2018. január 1. napján hatályba lépett rendelkezéseit a jogalkotó a hatálybalépést követően indult és megismételt eljárásokra rendelte alkalmazni, e szabályoktól való eltérést nem megengedve. Ezzel összhangban a 2017. évi CLXXXVI. törvény (a továbbiakban: Mód2.tv.) szerint a Kbt. módosításai, így a Kbt. XXI. fejezetében szereplő jogorvoslati eljárásra vonatkozó szabályai szintén 2018. január 1. napján léptek hatályba. Előzőekre figyelemmel a Döntőbizottságnak a 2018. január 1. napja után indult és a megismételt jogorvoslati eljárásokban az új eljárási szabályok szerint kell eljárnia, azzal, hogy a jogviták eldöntése során a kezdeményezés alapján vizsgált szerződés megkötése idején hatályos anyagi jogi szabályokat kell alkalmazni.

27. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a beszerző nyilatkozata és a rendelkezésre álló iratok vizsgálata alapján megállapította, hogy a kezdeményezés szerint vizsgált szolgáltatási szerződés teljes körű aláírása 2017. február 9-én történt meg, azonban annak alapján a teljesítés már január hónapban megkezdődött. A Kbt. 148. § (8) bekezdés c) pontja alapján a jogsértés megtörténtének kell tekinteni közbeszerzési eljárás mellőzésével történő beszerzés esetében a szerződés megkötésének időpontját, vagy ha ez nem állapítható meg, a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történő megkezdését. A Döntőbizottság megállapította, hogy a felek már 2017. januárjában megkezdték a szerződés teljesítését, így a jogsértés

megtörténtének időpontja 2017. január 1-je. A Döntőbizottság a fentiekre tekintettel rögzíti, hogy a kezdeményezésben megjelölt jogsértés vizsgálatára a Kbt. e napon hatályos anyagi jogi rendelkezéseit alkalmazza.

28. A Döntőbizottságnak a kezdeményezés keretei között eljárva abban a kérdésben kellett döntést hoznia, hogy a beszerző jogszerűen mellőzte-e a közbeszerzési eljárás lefolytatását az üzemeltetési szolgáltatási szerződés megkötését megelőzően.

29. E körben az irányadó jogszabályi rendelkezések a következőket mondják ki.

A Kbt. 2. § (7) bekezdése első fordulata értelmében, a törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi.

A közbeszerzési szerződés meghatározását a Kbt. 3. § 24. pontja tartalmazza.

24. közbeszerzési szerződés: e törvény szerinti ajánlatkérő által, írásban megkötött, árubeszerzésre, szolgáltatás megrendelésére vagy építési beruházásra irányuló visszterhes szerződés.

A Kbt. 4. § (1) bekezdése szerint a 15. § (1) bekezdése szerinti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési szerződés, illetve építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötése érdekében az 5-7. §-ban ajánlatkérőként meghatározott szervezetek az e törvény szerinti közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárást kötelesek lefolytatni.

A Kbt. 4. § (2) bekezdése értelmében a közbeszerzési szerződés megkötésére közbeszerzési eljárást, építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötésére koncessziós beszerzési eljárást kell lefolytatni.

30. A fenti jogszabályi rendelkezésekből következően a közbeszerzési eljárás lefolytatása kötelező abban az esetben, ha a Kbt.-ben rögzített alábbi négy konjunktív feltétel megvalósul.

A Kbt. 5-7. § szerinti ajánlatkérő szervezet, a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozó beszerzési tárgy tekintetében, legalább a nemzeti közbeszerzési értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű visszterhes szerződést köt.

Ezen konjunktív feltételek közül, bármely feltétel nem teljesülése megdönti a közbeszerzési eljárás alkalmazásának kötelezettségét, emiatt a Döntőbizottság az egyes feltételek meglétét külön-külön vizsgálta.

31. A Döntőbizottság elsőként azt vizsgálta, hogy a beszerző a Kbt. 5-7. §-ai alapján ajánlatkérő szervezetnek minősül-e.

A Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján közbeszerzési eljárás lefolytatására kötelezett:

c) az állam, minden költségvetési szerv, a közalapítvány, a helyi önkormányzat, a helyi és országos nemzetiségi önkormányzat, a helyi és nemzetiségi önkormányzatok társulása, a területfejlesztési önkormányzati társulás, a térségi fejlesztési tanács.

A Döntőbizottság a beszerző alapító okiratának vizsgálata alapján megállapította, továbbá a beszerző sem vitatta, hogy a Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pont szerinti ajánlatkérőnek minősül, így a Kbt. alanyi hatálya alá tartozik.

A Döntőbizottság a Kbt. alanyi hatályára vonatkozó szabályokkal összefüggésben rögzíti, hogy nem fogadható el a kérelmezett azon védekezése, amely szerint közbeszerzési eljárás lefolytatására nem volt lehetősége. A Döntőbizottság rámutat arra, hogy jelen esetben nem a

kérelmezett, hanem a beszerzőt, mint költségvetési szervet terhelte a közbeszerzési eljárás lefolytatásának a kötelezettsége.

32. A Döntőbizottság másodikként azt vizsgálta, hogy a beszerzés vonatkozásában a visszterhesség megállapítható-e.

A Döntőbizottság a beszerző jogorvoslati eljárás során tett nyilatkozatai, valamint a rendelkezésre álló iratok vizsgálata alapján megállapította, hogy a beszerző kezdeményezés szerinti üzemeltetési szolgáltatási szerződés alapján 2017. évben teljesített feladatokért nettó 32.155.092.-Ft kifizetést teljesített a kérelmezett részére.

A Döntőbizottság fentiek alapján megállapította, hogy a beszerző a kérelmezett részére a szolgáltatási szerződés alapján elvégzett feladatokért ellenszolgáltatást teljesített, ezért a kezdeményezés keretében vizsgált beszerzés visszterhesnek minősül.

33. A Döntőbizottság harmadikként azt vizsgálta, hogy a beszerzés tárgya beleillik-e a közbeszerzési tárgyak valamelyikébe.

A Kbt. 8. § (1) és (4) bekezdései a közbeszerzés tárgyairól rendelkeznek az alábbiak szerint:

A (1) bekezdés szerint közbeszerzésnek minősül a közbeszerzési szerződés, valamint az építési vagy szolgáltatási koncesszió e törvény szerinti megkötése. A közbeszerzési szerződés tárgya árubeszerzés, építési beruházás vagy szolgáltatás megrendelése lehet.

(4) A szolgáltatás megrendelése - árubeszerzésnek és építési beruházásnak nem minősülő - olyan beszerzés, amelynek tárgya különösen valamely tevékenység megrendelése az ajánlatkérő részéről.

A Döntőbizottság megvizsgálta a rendelkezésre álló iratokat és megállapította, hogy a szolgáltatási szerződés II. pontja szerint a szerződés tárgyát általános üzemeltetési feladatok ellátása képezi.

34. A Döntőbizottság nem fogadta el a kérelmezett arra vonatkozó előadását, hogy a szerződés a Kbt. 9. § (8) bekezdés a) pont szerinti kivételi körbe tartozik. A Döntőbizottság rámutat, hogy a kérelmezett téves jogi álláspontra helyezkedett azzal, hogy álláspontja szerint a Kbt. 9. § (8) bekezdés a) pontja azokat a szolgáltatás megrendeléseket kiveszi a közbeszerzés köteles eljárásokból, amelyek meglévő építmény vagy egyéb ingatlan vétele, illetve az arra vonatkozó egyéb jog megszerzése tárgyú szerződésekhez kapcsolódnak.

A Döntőbizottság rámutat, hogy a Kbt. 9. § (8) bekezdés a) pontja az alábbiakat rögzíti:

Kbt. 9. § (8) E törvényt - ha a beszerzés tárgya szolgáltatás megrendelése - nem kell alkalmazni az alábbi esetekben:

- a) meglévő építmény vagy egyéb ingatlan vétele, illetve az arra vonatkozó egyéb jog megszerzése.

A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 9. § (8) bekezdés a) pontja a meglévő építmény vagy egyéb ingatlan vétele, illetve az arra vonatkozó egyéb jognak (pl.: bérlet, hasznélvezet, használat, hasznóbérlet) a megszerzése esetén ad felmentést a közbeszerzési lefolytatása alól. A kezdeményezéssel érintett szerződés tárgya általános üzemeltetési szolgáltatás volt, amely nem tartozik a Kbt. 9. § szerint kivételi körbe.

A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság megállapította, hogy a kezdeményezéssel érintett üzemeltetési szolgáltatási szerződés tárgya a Kbt. 8. § (4) bekezdés szerinti szolgáltatás megrendelésnek minősül és a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozik.

35. A Döntőbizottság negyedikként a beszerzés értékét vizsgálta, valamint azt, hogy a beszerzés értéke meghaladta-e a közbeszerzési értékhatárt.

A Kbt. 15. § (1) bekezdése alapján a közbeszerzési és koncessziós beszerzési eljárások értékhatára:

a) európai uniós jogi aktusban meghatározott közbeszerzési és koncessziós beszerzési értékhatárok (a továbbiakban: uniós értékhatárok);

b) a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott közbeszerzési és koncessziós beszerzési értékhatárok (a továbbiakban: nemzeti értékhatárok).

(2) Az uniós értékhatárokat időszakonként az Európai Bizottság állapítja meg és teszi közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

(3) Az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó nemzeti értékhatárokat a központi költségvetésről szóló törvényben évente kell meghatározni. Az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó – (2) bekezdés szerinti európai uniós jogi aktusban meghatározott – uniós értékhatárokat a mindenkori költségvetési törvényben évente rögzíteni kell.

(5) A Közbeszerzési Hatóság az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó uniós értékhatárokat, valamint nemzeti értékhatárokat, valamint a 19. § (4) bekezdés *a)* pontjában meghatározott értékhatárokat minden év elején közzéteszi honlapján. Ennek során az uniós értékhatárok, valamint a 19. § (4) bekezdés *a)* pontjában meghatározott értékhatárok forintban meghatározott összegét az Európai Bizottságnak az uniós értékhatárok nemzeti valutákban meghatározott összegére vonatkozó, az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett közleményének megfelelően kell feltüntetni.

Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény (a továbbiakban: 2016. évi XC. törvény) 70. § (1) bekezdése szerint a Kbt. 15. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti nemzeti közbeszerzési értékhatár – kivéve a közszolgáltatói szerződésekre vonatkozó értékhatárt – 201. január 1-jétől 2017. december 31-ig szolgáltatás megrendelése esetében 15,0 millió forint.

A 2016. évi XC. törvény 71. § (1) bekezdése értelmében a Kbt. 15. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti, az árubeszerzésre és szolgáltatás megrendelésre vonatkozó uniós közbeszerzési értékhatár - kivéve a közszolgáltatói szerződésekre vonatkozó értékhatárt - 2017. január 1-jétől 2017. december 31-éig a Kbt. 5. §-a szerinti egyéb ajánlatkérő esetében, valamint az 5. § (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában meghatározott ajánlatkérők esetében, ha a védelem terén a beszerzendő áru a Kbt. 2. mellékletében nem szerepel, 209 000 euró (amely a Közbeszerzési Hatóság elnökének 2017. január 13-án kelt tájékoztatója szerint 64.135.830.-Ft-nak felel meg).

A Döntőbizottság a fenti jogszabályhelyek, a beszerző nyilatkozata, valamint annak igazolására szolgáló iratok vizsgálata alapján megállapította, hogy a beszerző az üzemeltetési szolgáltatási szerződés alapján 2017-ben ténylegesen nettó 32.155.092.-Ft -ot fizetett meg a kérelmezett részére, amely összeg meghaladja a 2016. évi XC. törvény 71. § (1) bekezdésében meghatározott, a szolgáltatás megrendelésre vonatkozó nemzeti közbeszerzési értékhatárt, de nem éri el az uniós közbeszerzési értékhatárt.

36. Fentiekből következően a Döntőbizottság rögzíti, hogy a beszerző, mint ajánlatkérő a kezdeményezéssel érintett beszerzését, mint szolgáltatás megrendeléseket akkor valósította volna meg jogszerűen, ha a Kbt. Harmadik Része szerinti közbeszerzési eljárás lefolytatásának eredményeként köt szerződést. Vagyis a beszerző jogtalanul mellőzte a közbeszerzési eljárást.

34. A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság megállapította, hogy a beszerző megsértette a Kbt. 4. § (1) és (2) bekezdését.

37. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében biztosított hatáskörében a Kbt. 165. § (2) bekezdés c) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét és alkalmazta a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja szerinti jogkövetkezmenyt, bírságot szabott ki.

A Döntőbizottságnak – tekintettel arra, hogy a jogsértés a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósult meg – a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja alapján további jogkövetkezmenyként kötelezően bírságot kellett kiszabnia.

38. A Döntőbizottság a bírság összegének megállapítása során az eset összes körülményét figyelembe vette.

A Döntőbizottság figyelembe vette, hogy a beszerző a nemzeti közbeszerzési értékhatárt meghaladó értékű beszerzését közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül valósította meg. A Döntőbizottság álláspontja szerint magasabb összegű bírság kiszabását indokolja az, hogy a megállapított jogsértés már nem reparálható. A Döntőbizottság figyelembe vette azt is, hogy a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése nem csak közbeszerzési jogi szempontból minősül súlyos jogsértésnek. A közpénzek felhasználásának átláthatósága szenvedett csorbát, a közpénzek felhasználásának gazdaságossága ellenőrzése hiúsult meg a jogsértés által.

A Döntőbizottság értékelte, hogy korábban a beszerzővel szemben nem állapított meg jogsértést. A Döntőbizottság a beszerző javára értékelte, hogy a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között viszonylag hosszú idő telt el, továbbá a beszerző magatartása nem volt szándékos, a külső körülmények befolyásolták döntését.

E szempontokat összességében mérlegelve, a beszerzés értékének is figyelembevételével, a Döntőbizottság a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak, amely összeg nem éri el a Kbt. 165. § (7) bekezdésében meghatározott maximális mértéket.

39. A szerződések semmissége tekintetében a Döntőbizottság az alábbi megállapításokat tette.

Tekintettel arra, hogy a szerződések érvénytelenségi oka fennáll, így a Kbt. 137. § (1) bekezdése alapján a szerződések semmisek. A Kbt. 165. § (2) bekezdése alapján a Döntőbizottság a rendelkező részben foglaltak szerint megállapította a szerződések semmisségét.

A Döntőbizottság megvizsgálta a Kbt. 137. § (2) és (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseket és megállapította, hogy az ott rögzített feltételek nem állnak fenn. A beszerző nem tett közzé a szerződéskötési szándékáról hirdetményt és nem igazolt olyan körülményt, mely szerint kiemelkedően fontos közérdek fűződik a szerződések teljesítéséhez vagy a szerződések érvénytelensége aránytalan következményekkel járna.

A Döntőbizottság nem fogadta el a kérelmezett arra vonatkozó előadását, amely szerint a közbeszerzési eljárás mellőzésével megkötött üzemeltetési szolgáltatási szerződés teljesítéséhez kiemelten fontos közérdek kapcsolódik. A Döntőbizottság megvizsgálta az üzemeltetési szolgáltatási szerződés alapján teljesítendő feladatokat (gondnok, portaszolgálat, takarítás, udvar- és utcarendezés) és arra a megállapításra jutott, hogy azok teljesítéséhez nem fűződik kiemelten fontos közérdek.

A semmisség megállapítása mellett a Döntőbizottság megállapította, hogy az érvénytelenség másodlagos jogkövetkezmenyei körében az eredeti állapot nem állapítható helyre. A

szerződés tárgya általános üzemeltetési szolgáltatások megrendelése volt, mely tekintetében az eredeti állapot visszaállítása lehetetlen, mivel az épületüzemeltetéssel kapcsolatos feladatokat a kérelmezett már teljesítette.

A Kbt. 165. § (7b) bekezdése szerint a 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés megállapítása esetén, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság megállapítja, hogy az eredeti állapot helyreállítása a szerződés érvénytelensége jogkövetkezményei alkalmazása körében nem lesz lehetséges, a (6)-(7) bekezdésben foglaltakon túl további bírságot szab ki, amelynek összege - az eset összes körülményét figyelembe véve - legfeljebb a szerződés értékének 15%-a.

A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (7b) bekezdése alapján, az érvénytelenség jogkövetkezményeként további, a rendelkező részben megállapított összegű bírságot szabott ki a beszerzővel szemben. A Döntőbizottság az eset összes körülményét figyelembe vette. Tekintettel volt arra a Döntőbizottság, hogy a beszerző a jogorvoslati eljárás során elismerte, hogy beszerzései nem feleltek meg minden feltételnek, de külső körülmények miatt olyan helyzetbe került, amelyek miatt kénytelen volt a beszerzéseit ilyen módon megvalósítani. A Döntőbizottság figyelembe vette a beszerzés alacsonyabb, nemzeti közbeszerzési értékhatárt meghaladó értékét.

40. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségekről.

41. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(6) bekezdésein alapul.

42. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (2) bekezdés a) pontja és a 13. § (11) bekezdése szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdése alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2019. január 31.

Dr. Petró Szilvia sk.
közbeszerzési biztos

Bankóné Nagy Helga sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Szathmári Réka sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Dr. Fabó László (KRID: 341768375)
2. Dr. Berczi Norbert ügyvéd, Berczi Ügyvédi Iroda (KRID 18124437)
3. Ifj. Dr. Marton Kálmán ügyvéd (KRID: 75109620)
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (Helyben)